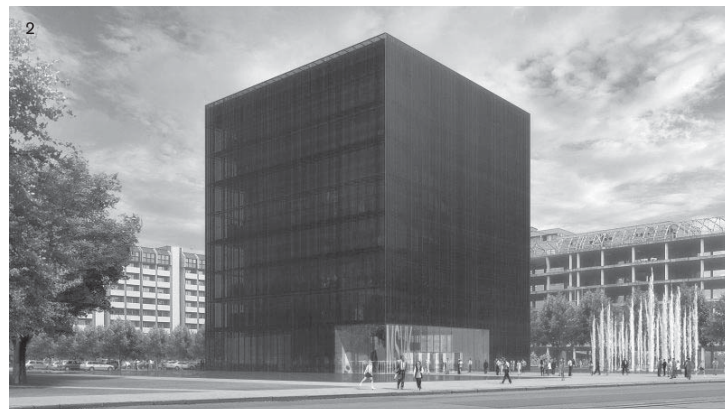

NA PODPORU „ČERNÉ KOSTKY“ V OSTRAVĚ

Česká komora architektů se rozhodla podpořit stavbu nové budovy Státní vědecké knihovny Moravskoslezského kraje, která je mezi Ostraváky známa jako Černá kostka a jejíž stavbu v červnu letošního roku vedení kraje zrušilo. Komora tak hájí nejen realizaci výjimečného návrhu brněnských architektů Ladislava Kuby a Tomáše Pilaře, který zvítězil v architektonické soutěži v roce 2004, ale zároveň upozorňuje na nezbytnou transparentnost při zadávání veřejných zakázek, účelné a šetrné zacházení s finančními prostředky a doporučuje hledání nejhodnějšího řešení prostřednictvím regulérních architektonických soutěží.

Stanovisko ČKA k postupu politické reprezentace Moravskoslezského kraje při zadání zakázky na Státní vědeckou knihovnu Moravskoslezského kraje (dále „VK MSK“)

Česká komora architektů byla informována o rozhodnutí zastupitelstva Moravskoslezského kraje nezadat veřejnou zakázku na vybudování Vědecké knihovny Moravskoslezského kraje vítězům architektonické soutěže, architektům Ladislavu Kubovi a Tomáši Pilařovi (ateliér Kuba&Pilař architekti) se zdůvodněním příliš vysokými investičními náklady. Náhradou za zadání zakázky na základě velmi hojně a bohatě obsazené architektonické soutěže má být jiný způsob zadání zakázky.

Česká komora architektů toto rozhodnutí zásadně odmítá jako nedůvodné. Způsob výběru zhotovitele projektu stavby architektonickou soutěží za přispění vysoce kvalifikované poroty, jejímiž členy byli i významní odborníci z oboru knihovnictví, je nejprůhlednější formou zadání veřejné zakázky, zatímco představiteli kraje navrhovaný postup tuto transparentnost zcela postrádá. Kromě toho je tímto postupem zcela vyloučena

vskutku účinná kontrola dodavatele stavby projektem nezávisle zhotoveným a nezávisle na dodavateli stavby kontrolovaným.

Zadávání veřejných zakázek architektonickými soutěžemi jakožto veřejně kontrolovatelnou formou je základním kamenem kultivace investorského prostředí obecně, veřejného pak zvláště, jmenovitě zakázek nejčastějších a nejvýznamnějších – zakázek na veřejné stavby. Zatímco v ostatních státech Evropské unie je tento postup vžitou, uznávanou a velmi často užívanou formou, v českém prostředí zákulisních machinací a čachrů si jen velmi obtížně hledá modus vivendi.

Neutěšená situace vědecké knihovny v Ostravě vyžaduje již delší dobu radikální řešení. Přesto se od samého počátku setkávala snaha o architektonickou soutěž s odporem, který se však podařilo aktivitou řady osobností prolomit. V roce 2004 byla vypsaná architektonická soutěž (investor MSK), jejíž průběh byl velmi úspěšný a která přinesla netuctový výsledek v podobě vítězného návrhu architektů Kuby a Pilaře, autorů řady dalších obdobných staveb a vítězů několika architektonických soutěží kvalitně a čteně obsazených. „Závislí“ členové (z rady MSK), knihovníci (ředitel SVK Praha M. Svoboda, ředitelka VK v Ostravě L. Prchalová) s „nezávislími“ představiteli architektonické profese (předseda poroty M. Masák) velmi aktivně spolupracovali a pochvalovali si preciznost Soutěžního řádu ČKA. Tehdejší hejtman MSK Tošenovský byl s výsledkem velmi spokojen.

Při srovnání investičních nákladů staveb již realizovaných v částce cca 12 000 Kč/m³ u VTK v Praze-Dejvicích s investičními náklady na budovu VK MSK kvalifikovaně odhadovanými na částku cca 10 000 Kč/m³ je patrné, že tyto náklady odpovídají standardu, jaký by měla vědecká knihovna pro 21. století

poskytovat. Jakékoliv snižování tohoto standardu přinese jen polovičaté výsledky a pro kultivaci prostředí veřejných zakázek, jakož i pro kulturu Moravskoslezského kraje bude citelnou ztrátou.

Česká komora architektů podporuje v zájmu Moravskoslezského kraje i vývoje architektury v tomto regionu vybudování reprezentativní a 21. století odpovídající budovy vědecké knihovny vzešlé z řádné architektonické soutěže a zcela otevřeně varuje před postupy na hranici, nebo dokonce za hranicemi zákona. Řada jiných případů v minulosti prokázala, že zakázky zadané neprůhledným a veřejně nekontrolovatelným způsobem skončily, pro absenci efektivního systému kontroly, s mnohem vyššími vynaloženými investičními náklady; je důvodná obava, že tento osud potká též vědeckou knihovnu Moravskoslezského kraje.

ING. ARCH. DALIBOR BORÁK
PŘEDSEDA ČESKÉ KOMORY ARCHITEKTŮ